

## **DARBU ORGANIZĒŠANAS PROJEKTS.**

### **SKAIDROJOŠAIS APRAKSTS**

#### **1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA**

Būvdarbu organizēšanas projekts [DOP] izstrādāts "Kanalizācijas spiedvada izbūvei no CSA poligona "Getliņi" BNA pārstrādes tehnoloģiskā kompleksa līdz infiltrāta savākšanas dīķim", Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu pag., Ropažu nov. pamatojoties uz izstrādāto būvprojektu un tehniskajiem noteikumiem.

Līdz būvdarbu sākumam veikt visus organizatoriskos pasākumus un sagatavošanas pasākumus būvniecības procesu uzsākšanai. Būvniecības darbu laikā veikt ar būvdarbu organizēšanu saistītās darba drošības un vides aizsardzības prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos.

DOP daļa izstrādāta, pamatojoties uz šādiem Būvprojekta materiāliem:

- Būvprojekta "Kanalizācijas spiedvada izbūve no CSA poligona "Getliņi" BNA pārstrādes tehnoloģiskā kompleksa līdz infiltrāta savākšanas dīķim "inženierisarinājumu daļām;
- SIA "Kad Geo" " izstrādāto topogrāfisk0 plānu;
- Saņemtajiem tehniskiem noteikumiem .

Darbu organizēšanu veikt saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ņemot vērā 01.10.2014. MK noteikumus Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi", kas nosaka būtiskas prasības būvēm ar tās būvniecības stadijām.

Izstrādātā un saskaņotā būvdarbu organizēšanas daļa ir pamats, lai tālāk izstrādātu būvdarbu veikšanas projektu.

Projekts izstrādāts saskaņā ar šādiem dokumentiem:

- Būvniecības likums;
- Darba aizsardzības likums;
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības veicot būvdarbus";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi";
- LBN 008-14 „Inženiertīklu izvietojums”;
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot aprīkojumu";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā",
- Noteikumi par Latvijas Būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"
- Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 "Inženiertīklu izvietojums"
- Noteikumi par Latvijas Būvnormatīvu LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana" , Pasūtītāja saskaņoto projektēšanas uzdevumu un izstrādāto projektu (paskaidrojuma rakstu).

#### **DOP mērķis:**

1. Būvniecības laikā nodrošināt inženierbūvju daļu tehnoloģiski pareizu izstrādi.
2. Ugunsdrošības pasākumu nodrošināšana būvdarbu veikšanas laikā.
3. Nodrošināt mehānismu, iekārtu un aprīkojumu drošību.
4. Visus darbus veikt, nodrošinot darba aizsardzības prasības.

5. Novērst esošo inženierkomunikāciju bojājumus būvdarbu veikšanas laikā.

6. Iespējami saglabāt esošo dabīgo vidi

**Objekta atrašanās vieta:**

Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu pag., Ropažu nov.

**Esošās situācijas apraksts:**

Šobrīd cieta sadzīves atkritumu (CSA) pārstrādes poligonā "Getliņi" no bioloģiski noārdāmo atkritumu (BNA) pārstrādes tehnoloģiskā kompleksa savāktie lietusi ūdeņi tiek novadīti uz esošo smilts/eļļas atdalītāju kura jauda ir 50l/s. Aiz smilts/eļļas atdalītāja lietusi ūdeņi tiek izvadīti blakus esošajā novadgrāvī pie zemes gabala robežas. Lietusgāzu laikā (sevišķi vasaras periodā) izlaides vietā novadgrāvī atsevišķos gadījumos tiek konstatēts piesārņojums, kas rodas no atkritumiem, novadot lietusi ūdeņus no BNA pārstrādes kompleksa teritorijas.

Lai nepieļautu vides piesārņojumu, savāktos lietusi ūdeņus no poligona paredzēts pārsūknēt ar jaunizbūvējamā spiedvada palīdzību uz teritorijā esošo infiltrāta savākšanas dīķi, lai tos apsaimniekotu atbilstoši noteiktajām vides aizsardzības prasībām.

**Spiedvadu kanalizācijas K1S tīkli**

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu kanalizācijas sūkņu staciju aiz esošā smilts/eļļas atdalītāja. Kanalizācijas sūkņu stacija paredzēta no stiklašķiedras. Blakus sūknētavai paredzēts izvietot āra vadības skapi ar apsildi. Spiedvadu paredzēts izbūvēt ar beztranšējas metodi no PE100 RC, DN/OD90 notekūdeņu spiedvada caurulēm. Spiedvadu paredzēts nobeigt esošajā spiediena dzēšanas akā pie infiltrāta savākšanas dīķa.

**Paštecēs kanalizācijas K2 tīkli**

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt paštecēs lietusi kanalizācijas cauruļvadu no esošās sadales akas aiz smilts/eļļas atdalītāja līdz projektētajai kanalizācijas sūkņu stacijai. Pagrieziena vietā paredzēts uzstādīt rūpnieciski ražotu plastmasas skataku ar diametru DN600 ar kaļamā ķeta zaļās zonas vāku. Projekta ietvaros paredzēts pārbūvēt esošo cauruļvadu starp akām K2-1 un K2-1a. Šis posms starp esošajām akām kalpos kā pārplūdes cauruļvads uz novadgrāvi, kad lietusi ūdeņu plūsma ir liela un atšķaidījusi.

**Darbu nodošana ekspluatācijā:**

Būvdarbi ilgs aptuveni 3 mēnesi. Būvniecības ierosinātais noteiks precīzu būvdarbu uzsākšanas laiku atbilstoši savām iespējām. Precīzu būvdarbu veikšanas periodu noteiks galvenais būvdarbu veicējs atbilstoši izstrādātajam būvdarbu kalendārajam plānam.

## **2. BŪVDARBU SAGATAVOŠANAS DARBU APRAKSTS**

Būvdarbu veicējam ir jāizstrādā DVP, nesamazinot DOP darba un ugunsdrošības prasības un neapdraudot vidi, būvdarbu veicējam DVP jāiekļauj konkrētie risinājumi atbilstoši sevis izvēlētai būvniecības tehnoloģijai, pieejamiem mehānismiem u.c. specifikai.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi", atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir tiesības veikt izmaiņas plānotajos darbu sagatavošanas posmos, kā arī izvēlētajās darba metodēs, pirms tam veicot izmaiņas darbu veikšanas projektā un saskaņojot tās ar pasūtītāju, autoruzraugu un būvuzraugu.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi", galvenā būvdarbu veicēja pienākums ir organizēt papildus pasākumus, kas, veicot būvdarbus, nepieciešami sabiedrības drošības garantēšanai.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 253 "Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi", būvdarbu veicējs, izskatot būvniecības ieceres dokumentāciju, pārliecinās par papildu – detalizētāku – rasējumu nepieciešamību. Detalizētākus rasējumus var izstrādāt arī būvdarbu gaitā, un tie pievienojami būvniecības informācijas sistēmā. Atbilstoši Būvniecības likumam, ja būvdarbu veicējs pirms būvdarbu uzsākšanas nav pieprasījis būvprojekta papildu detalizācijas izstrādi, viņš ir atbildīgs par iespējamām sekām, kā arī par attiecīgās detalizācijas nodrošināšanu.

Būvdarbi objektā tiek uzsākti pēc atzīmes saņemšanas Paskaidrojuma rakstā par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi. Visus būvdarbus veikt sertificētu būvspecialistu vadībā. Pirms tam ar galvenā būvdarbu veicēja vadītāja rakstisku rīkojumu tiek norīkots atbildīgais būvdarbu vadītājs, atbildīgais par darba aizsardzību, ugunsdrošību un darba aizsardzības koordinators. Galvenais būvdarbu veicējs un būvdarbu veicēji drīkst uzsākt būvdarbus objektā tikai pēc darbu veikšanas projektu (DVP) izstrādes un saskaņošanas ar ieinteresētajām personām un atbildīgajām iestādēm.

Jāpievērš uzmanība, ka ņemot vērā, ka būvlaukuma zona ir izvietota teritorijā, kurai blakus atrodas esošie ekspluatējamie tīkli, līdz darbu sākumam galvenajam būvdarbu veicējam jāapzinās visas teritorijā un tai blakus esošās un ekspluatējamās inženierkomunikācijas.

Galvenajam būvdarbu veicējam būvdarbu laikā nodrošināt komunikāciju turētāju piekļūšanu pie viņiem piederošām komunikācijām ekspluatācijas nodrošināšanai.

Līdz darbu sākumam galvenajam būvdarbu veicējam jāaskaņo ar visām ieinteresētajām personām darbu zonas un darbu veikšanas grafiku.

Galvenais būvdarbu veicējs un būvdarbu veicēji drīkst uzsākt būvdarbus būvobjektā tikai pēc tam, kad tie ir izstrādājuši un saskaņojuši darbu veikšanas projektus (DVP), saskaņā ar kuriem būvdarbu gaitā jānodrošina būvniecības normu un drošības tehnikas noteikumu ievērošana. Būvniecības darbu veikšanas projektā detalizēti izstrādāt būvniecības darbu veikšanas metodes, norādot mehānismu darbu shēmas, nepieciešamo aprīkojumu un inventāru, darba vietas organizēšanu, būvdarbu veikšanas secību, drošības tehnikas noteikumus utt.

### **Objekta kārtas:**

Būvprojekta realizācijas darbus ir paredzēts veikt vienā kārtā pa būvdarbu etapiem.

### **2.1. Būvlaukuma organizācijas shēma**

Būvlaukuma sagatavošanas un būvdarbu organizācijas shēmu skatīt darbu organizēšanas projekta rasējuma lapā DOP-2; 3. Būvuzņēmējam DVP saskaņot ar pasūtītāju, jo būvlaukuma organizācija organizēta uz pasūtītāja piederošā zemes gabala.

### **2.2. Būvdarbu veikšanas vietu norobežošana**

Pirms darbu uzsākšanas, esošās apbūves apstākļos, galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, kuras apzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 25. panta 7. punktu, Ministra kabineta noteikumiem Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar pagaidu žogu no saliekamiem mobila žoga posmiem, kā arī bīstamās zonas daļēji ar brīdinājuma lentēm.. Būvdarbu veikšanas laikā galvenais būvdarbu veicējs ir tiesīgs mainīt pagaidu nožogojuma tipu (materiālu un sistēmu), iepriekš to saskaņojot ar Būvniecība ierosinātāja atbildīgo pārstāvi. Galvenais būvdarbu veicējs organizē/nodrošina būvlaukumu un būvdarbu zonas tā, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu būvlaukumā un būvdarbu zonā, būvlaukums tiek iezogots.

Būvniecības procesā iesaistītie būvstrādnieki, darbu vadītāji, kā arī jebkurš būvobjekta apmeklētājs, pārbaudītājs drīkst atrasties būvlaukumā tikai ar aizsargķiveri galvā. Atbildīgais-

būvobjekta tiešais vadītājs. Apmeklētāji, kontrolētāji u.c. būvobjektu drīkst apmeklēt tikai vadītāja pavadībā.

Nepiederošām personām būvlaukumā atrasties stingri aizliegts.

### **2.3. Pagaidu ēkas un būves**

"Būvnieku pilsētiņa" tiks iekārtota pasūtītāja iekšējā teritorijā. Galvenais būvdarbu veicējs "būvnieku pilsētiņas" zonu un būvdarbu zonu projektēšanas darbu robežās nodrošina ar darbu izpildi saistīto materiālo vērtību apsardzi. Būvobjekta teritorijā paredzēts izvietot sekojošas pagaidu ēkas un būves:

- Strādājošo sadzīves telpas- 1 gb. (pārvietojams, konteineru tipa);
- Pārvietojamā Bio tualete - 1 gb.
- Būvgružu konteiners;
- Ugunsdzēsības inventāra stends;
- Būvmateriālu nokraušanas laukums.

### **2.4. Satiksmes organizācija būvlaukumā**

Autotransporta piebraukšana organizējama no Kaudzīšu ielas puses. Organizējot būvlaukumu, neierobežot operatīvā transporta piekļuvi. Pēc būvdarbu pabeigšanas atjaunot būvlaukuma teritorijā esošo segumu, kā arī segumu ārpus būvlaukuma, ja tas ticis sabojāts. Transporta kustība būvlaukumā organizējama atbilstoši vispārējo ceļu satiksmes noteikumu prasībām. Maksimālais pieļaujamais transporta kustības ātrums būvlaukuma teritorijā - 5 km/h. Būvētājs ir atbildīgs par satiksmes organizāciju būvlaukumā un pievadceļos, cik tālu tas attiecas uz būvdarbiem, un būvdarbu vietas aprīkošanu.

## **3. BŪVDARBU VEIKŠANA**

### **3.1. Būvdarbu veikšanas secība**

Ieteicama sekojoša būvdarbu izpildes secība :

- būvlaukuma sagatavošanas darbi;
- būvprojektā paredzēto būvdarbu izpilde;
- teritorijas sakopšanas darbi.

### **3.2. Būvniecības sagatavošanas darbi**

Pirms būvniecības uzsākšanas būvniekam izstrādāt un saskaņot „Darbu veikšanas projektu – DVP”. Izstrādājot darba veikšanas projektu, papildus jāņem vērā sekojoši norādījumi:

- ievērot zemesgabalā esošo komunikāciju aizsargjoslas;
- objektā paredzētie darbi realizējami vienā būvniecības kārtā;
- ar būvniecības ierosinātāju izstrādāt darbu veikšanas grafiku.

Pirms būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām, ka arī esošās apbūves apstākļos iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nosprauž esošo pazemes komunikāciju un citu būvju asis, vai iezīmē to robežas, ka arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem.

Būvniecības sagatavošanas darbu laikā nepieciešams veikt sekojošus pasākumus:

- pagaidu nožogojuma ierīkošana;
- būvdarbu vadītāja un strādnieku sadzīves telpu ierīkošana;
- pārvietojamās tualetes uzstādīšana;

- elektroenerģijas un ūdens pagaidu ņemšanas vietu ierīkošana, saskaņojot ar Pasūtītāju jautājumu par elektroenerģijas un ūdens patēriņa uzskaiti;
- būvgružu konteineru novietnes ierīkošana;
- pirms būvniecības sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus.

### **3.3. Objekta būvniecības darbu zonā esošo inženierkomunikāciju aizsargzonu ievērošana.**

Objekta DVP sadaļā izstrādāt tādu objekta realizācijas secību, lai tiktu nodrošināta esošo inženiertīklu aizsardzība un droša ekspluatācija objekta izbūves laikā. DVP obligāti saskaņot ar inženiertīklu turētājiem.

**Zonā, kur pastāv risks bojāt esošās komunikācijas, zemes rakšanas darbus veic ar rokām bez mehanizācijas pielietošanas.**

**Būvdarbu veicējam izvērtēt esošo grunšu situāciju un nepieciešamības gadījumā tranšeju malu nostiprināšanu risināt ar pagaidu rievpiļu atbalstsienām, kuras jāierīko ar iespiešanas metodi.**

### **3.4 BŪVBEDRES IZBŪVES RISINĀJUMI**

Darbu organizēšanas projekts (DOP) būvbedrei ar rievpiļām nosaka tehnoloģisko secību, drošības pasākumus un resursus pirms rakšanas darbu uzsākšanas.

#### **1. Sagatavošanas darbi un izpēte**

Veicama ģeotehniskā uzraudzība: Grunts slāņu un gruntsūdeņu līmeņa fiksēšana. Komunikāciju precizēšana: Esošo pazemes tīklu atsegšana vai pārcelšana ārpus rievpiļu iedzīšanas zonas.

#### **2. Spiedvadu izbūvēt ar beztranšejas metodi.**

Kontrole: Veicama iespiešanās dziļuma un virziena pastāvīga kontrole. Lai nodrošinātu projektēto līniju un vertikālītāti.

#### **3. Būvbedres izstrādes tranšejas vairogu stiprināšanas secība.**

Rakšanu nedrīkst veikt uzreiz līdz projektētajam dziļumam. DVP izstrādā posmu secību:

Pirmā posma rakšana: Grunts izstrāde līdz enkuru vai sadalošo siju (jostu) montāžas līmenim. Stiprinājumu montāža: Sadalošo tērauda jostu, rāmju, spāru vai grunts enkuru (enkursaišu) izbūve un nospriegošana, DOP-4 dots principiālais risinājums..

Esošo inženiertīklu nofiksēšana un aizsardzība DOP-4 dots principiālais risinājums.

Otrā posma rakšana: Grunts izstrāde līdz projektētajai būvbedres pamatnes atzīmei.

Pamatnes sagatavošana: Šķembu pamatnes vai betona sagataves kārtas izbūve, lai stabilizētu gultni.

Hidroģeoloģiskie pasākumi :

Sūkņu jaudas, filtru adatu izvietojums vai atklātā ūdens novadīšana no būvbedres apakšas izstrādā DVP un precizē uz vietas būvdarbu gaitā.

#### **5. Tranšejas vairogu demontāža demontāža. Un tranšeju aizbēršana pa slāņiem tos blīvējot.**

### **3.5. Teritorijas sakopšanas un labiekārtošanas darbi**

Projektā paredzēts pēc būvdarbu veikšanas beigām sakārtot blakus teritorijas stāvokli, kādā tās atradās pirms darbu uzsākšanas. Būvdarbu laikā sabojāto zālāju atjaunot, veicot melnzemes pievešanu un zālāja iesēšanu.

### **3.6. Materiālu un instrumentu nokraušana un uzglabāšana**

Materiālu un instrumentu novietnei (ja nepieciešams) paredzēta speciāla vieta objekta teritorijā. Būvmateriālu piegāde notiek savlaicīgi uz savstarpējā līguma pamata.

Materiālu piegādei jānorit savlaicīgi, lai netiktu traucēta darbu izpilde. Atvestie būvmateriāli novietojami, ievērojot kravas nokraušanas un uzglabāšanas noteikumus. Būtiska nozīme ir būvdarbu organizācijai, kurā ir jāiekļauj pasākumi būvmateriālu aizsardzībai no mitruma ietekmes pārvadāšanas, pirmsiestrādes un iestrādes etapos.

Nederīgiem un bojātiem materiāliem paredzēt speciālu vietu objekta teritorijā.

### **3.7. Būvgružu utilizācija**

Būvdarbi organizējami un veicami tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks. Atkritumu savākšanai uzstādīt konteinerus. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 19. pantu, aizliegts sajaukt dažāda veida bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadzīves atkritumiem vai ražošanas atkritumiem (būvniecības). Visi toksiskās un viegli uzliesmojošās vielas jāglabā noslēgtos traukos un noslēgtās telpās.

Būvgruži un bīstamie atkritumi jāšķiro un jānodod utilizācijai pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma prasībām. Būvgružus savākt konteineros un izvest uz atļauto atkritumu pieņemšanas vietu. Nomest būvgružus ir aizliegts.

### **3.8. Ģeodēzisko darbu izpilde**

Šo darbu ietvaros tiek nosprausti pārbūvējamo inženiertīklu raksturīgie punkti un veikta pagaidu reperu nostiprināšana būvdarbu zonā, atbalstpunktu izveide, no kuriem būvniecības gaitā tiek veikti ģeodēziskie mērījumi. Ģeodēziskie darbi būvlaukumā tiek veikti saskaņā ar LBN 305-15 „Ģeodēziskie darbi būvniecībā”.

## **4. BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE**

Saskaņā ar Ēku būvnoteikumu, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs.

- būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli,
- atsevišķu darba operāciju vai darba procesa tehnoloģisko kontroli,
- pabeigta ( nododama ) darba veida vai būvdarbu cikla noslēguma kontroli.

Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus pieņem ar pieņemšanas aktu. Īstenojot būvdarbus, ir nepieciešama sertificēta būvuzrauga klātbūtne, kura uzdevums ir instrumentāli kontrolēt būvdarbu izpildes kvalitāti un nepieļaut atkāpes no materiālu iestrādes tehnoloģijas un kvalitātes. Veicot darbus ievērot materiālu ražotāju prasības laika apstākļiem, veicot attiecīgos būvdarbus. Ja būvdarbu veikšanas laikā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto aktu bojājumi, pirms darbu atsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādams attiecīgs akts.

Pasūtītājs saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumiem būvdarbu kvalitātes kontrolei slēdz līgumu ar sertificētu būvuzraugu ,kurš BIS sistēmā iesniedz būvuzraudzības plānu.

## **5. DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS**

Darba aizsardzības pasākumiem jābūt organizētiem atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” un Darba aizsardzības likumam.

Jāievēro arī ministru kabineta noteikumu Nr. 660 „Darba vides iekšējās Darba aizsardzības pasākumiem jābūt organizētiem atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” un Darba aizsardzības likumam.

Jāievēro arī ministru kabineta noteikumu Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība” un Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasības. Būtiski, lai darba vides

uzraudzība notiktu regulāri visā darba procesa laikā. Objektā jāņem vērā darba aizsardzības prasības „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu”

Objektā jābūt noformētam atbildīgam speciālistam par darba drošības noteikumu stingru ievērošanu veicot atjaunošanas darbus. Būvniecības darbu veikšanas projektā detalizēti izstrādāt būvniecības darbu veikšanas metodes, norādot mehānismu darbu shēmas, darbietilpību, brigāžu sastāvu, nepieciešamos piederumus un inventāru, darba vietas organizāciju, būvdarbu veikšanas secību pa iecirkņiem, tvērieniem, drošības tehnikas noteikumus u.t.t. Līdz būvniecības darbu sākumam pilnīgi veikt visus organizatoriskos pasākumus un sagatavošanas darbus būvniecības procesu uzsākšanai, kā arī būvniecības darbu laikā veikt ar būvdarbu organizāciju saistītās prasības, kas noteiktas normatīvos aktos

## **5.1. Ieteikumi darba un aizsardzības pasākumiem.**

### Darba drošības prasības sākot darbu

Pirms darba uzsākšanas jāuzvelk spectērps, jāuzliek aizsargķivere un jāuzvelk cimdi. Pirms darbu sākuma jāpārlicinās par aizākšanās un iežogojšanas ierīču izturību un stabilitāti, ka arī, vai var droši pārvietoties. Nepieciešamības gadījumā novietot un nostiprināt pārnēsājamās trepes. Jāsagatavo tara, instrumenti, palīgie rīces, kas nepieciešamas darbam. Jāpārbauda vai tie ir darba kārtībā.

### Darba drošības prasības, beidzot darbu

Aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās. Maiņas beigās un beidzot darbu, jāsavāc materiāla atgriezumus un atkritumus. Jānodod instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītājam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

### Prasības instalācijām, iekārtām un instrumentiem.

Instalācijas, iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus konstruē un izgatavo ņemot vērā ergonomikas prasības; uztur darba kārtībā, lieto tikai tiem paredzētajam mērķim; nodarbinātie, kas izmanto instalācijas, iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus, ir speciāli apmācīti; instalācijas un iekārtas, kas darbojas paaugstināta spiediena apstākļos, regulāri pārbauda atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām

## **6. UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI**

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitu atbild būvdarbu veicējs (būvētājs vai būvuzņēmējs). Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus, nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.238 “Ugunsdrošības noteikumi”. Būvobjektu jānodrošina ar drošības zīmēm atbilstoši LVS 446, un MK noteikumu Nr. 238 “Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.

Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 metriem no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzien bīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām. Visiem strādājošiem ir jābūt iepazīstinātiem ar drošības tehniku un ugunsdrošības pasākumiem. Pirms darbu uzsākšanas, jāorganizē ugunsdrošības instruktāža darbiniekiem saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem, īpašu uzmanību pievēršot noteikumiem darbā ar elektroierīcēm, apmācībām ugunsdzēsšanas ierīču pielietošanā un kā izsaukt ugunsdzēsējus. Sākotnējo instruktāžu ar darbiniekiem veikt vienlaicīgi ar drošības tehnikas instruktāžu.

Būvniecības laikā būvlaukumā ievērot ugunsdrošības pasākumus atbilstoši normatīvajām prasībām. Būvlaukumā jābūt uzstādītiem stendiem ar sākotnējiem ugunsdzēsšanas līdzekļiem (ugunsdzēsamie aparāti un inventārs) un strādājošie jāiepazīstina ar noteikumiem, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā. Ugunsdzēsības stenda atrašanas vietu apzīmē ar attiecīgām zīmēm. Piekļūšana pie ugunsdzēsšanas inventāra vienmēr jābūt brīvai.

Būvobjektā nodrošina darbinieku evakuāciju ugunsgrēka gadījumā, paredzot nepieciešamos evakuācijas ceļus un ugunsgrēka izziņošanas ierīces. Evakuācijas ceļus un izejas nodrošina attiecīgu apzīmējumu. Būvlaukuma teritorijā nav pieļaujama materiālu un būvgružu sadedzināšana, kā arī cita darbība, kas var izraisīt aizdegšanos. Visā būvniecības darbu izpildes laikā jābūt nodrošinātai ugunsdzēsības transporta pieklūšanai pie būvobjekta.

Strādājot ar atklātu liesmu uz jumta obligāti jāatrodas ugunsdzēsīmajam aparātam. Dzirksteles var izraisīt ugunsgrēku pēc vairākām stundām pēc metināšanas pabeigšanas. Pēc darba beigšanas vēlams kādam no strādniekiem vēl vienu stundu uzturēties darba vietā, lai novērstu iespējamus aizdegšanās draudus. Atstājot darba vietu, jāpārlicinās, ka dzirksteles nav radījušas materiālu gruzdēšanu. Darbus ar atklātu liesmu objektā saskaņot ar darbu vadītāju un atbildīgo par ugunsdrošību objektā. Visiem darbiniekiem un objekta apmeklētājiem ir jāievēro drošības tehnika būvējamā objektā.

Ugunsdzēsības aparātu un iekārtu izvēle

Atbilstoši degošajam materiālam, ugunsgrēkus iedala šādās klasēs:

- 1.1. A klase – ugunsgrēki, kuros deg cieti, parasti organiskas izcelsmes, materiāli un sadegot veidojas kvēlošas ogles;
- 1.2. B klase – ugunsgrēki, kuros deg šķidrums vai kūstoši cieti materiāli;
- 1.3. C klase – ugunsgrēki, kuros deg gāzes;
- 1.4. D klase – ugunsgrēki, kuros deg metāli.

Ja var izcelties ugunsgrēks, kas attiecināts uz dažādām ugunsgrēka klasēm priekšroku dod universālam ugunsdzēsības aparātam.

## **8. VIDES AIZSARDZĪBA BŪVDARBU LAIKĀ**

Būvuzņēmējam jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu Vides aizsardzības likumu un noteikumu izpildi visā būvniecības laikā. Būvuzņēmējam ir jālieto tādas būvniecības metodes, kas nepiesārņo zemi, ūdeni un gaisu blakus teritorijā un gar būvmateriālu transportēšanas ceļiem. Būvuzņēmējam jāveic piesardzības pasākumi, kas ierobežo trokšņu, smaku, vibrāciju utt., kaitīgo ietekmi uz personālu, kas atrodas būvlaukumā, blakus esošajiem iedzīvotājiem, gājējiem, autobraucējiem utt.

Būvniecības laikā nedrīkst pieļaut nekādu videi bīstamu vielu noplūdi dabā, kas saindētu vai iznīcinātu kādu no ekosistēmas sastāvdaļu. Nedrīkst pieļaut gruntsūdeņu saindēšanu ar kaitīgām vielām. Ja noplūde ir notikusi, ir jāveic visi iespējamie pasākumi negadījuma seku likvidēšanai, lai samazinātu videi radušos piesārņojumus.

Būvniecības procesa laikā ir jāseko līdzi tam, lai nenotiktu nekādas eļļas noplūdes no darba procesā iesaistītajiem mehānismiem.

Būvniecības un rekonstrukcijas laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus savākt

īpaši tam paredzētās vietās un apsaimniekošanu veikt atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 13. un 14. pantu prasībām, atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas.

• **Būvniecības laikā būvgružu apjomu no būvmateriāliem** precīzē Būvuzņēmējs, ievērojot Būvuzņēmēja materiālu pasūtījumu precizitāti un darba izpildes kvalitāti.

Sastādīja:

Daļas vadītājs, projekta vadītājs: Ints Juknevičs sert.Nr. 3-01995